

”GUDS ORD BÄR ICKE BOJOR” 2 Tim. 2:9

NORDISK ÖSTMISSION

NR 3

SEPTEMBER 2026

ÅRG 63

Utsikt över gränsälven Dnjestr, som delar Moldavien.

Betraktelse:

Den första kärleken

*Om du inte vänder om, kommer jag till dig och flyttar
din ljusstake från dess plats (Upp 2:5).*

Allvarsorden från det första sändebrevet till församlingens ängel i Efesus har lästs som varningsord för kristna i snart 2000 år. Bilden med ljusstaken som flyttas från en plats till en annan är högst konkret och det är lätt att förstå vad Johannes menar. Bilden är egentligen lika aktuell idag som den var då, i slutet av det första århundradet efter Kristus. Men vad är det egentligen Herren varnar för? Vad är det som skulle kunna få Guds ljusstake att flytta sig bort från en plats?

Herrens varning till församlingen i Efesus handlar om risken att förlora "den första kärleken". "Den första kärleken" är den kärlek som består när allt annat brister. Det är den kärlek som består när vi en gång ska skiljas från detta livet. Det är kärleken till Herren. Sändebrevet berömmar församlingen i Efesus för mycket: nitälskan för sanningen, hatet mot villolärarnas gärningar,

uthålligheten i arbetet. I den kristna församlingens liv finns det mycket verksamhet och strävan som i våra ögon bär mycket gott med sig. Det kan handla om moralisk fostran och upprätthållandet av en god kristen kultur. Det kan röra sig om volontärarbete, karaktärsdanning, traditionsförmedling, god gemenskap och fördjupade relationer. Det är värden och ideal och former som kyrkan inte har råd att behandla styvmoderligt. Tvärtom bör kristna över hela världen ge sig hän åt att odla det liv som Guds Ord beskriver som eftersträvarsvärt och som står i nästankärlekens tjänst.

I allt vad kyrkan gör måste hon dock ständigt, ja dagligen, återvända till sin "första kärlek", till Kristus själv. Annars blir våra fromma försök sämre eller bättre prestationer, men sist och slutligen enbart människoverk. Salomo beskriver det i psalm 127 med orden: "Om inte

Herren bygger huset är arbetarnas möda förgäves.” Kyrkan, du och jag, måste stå i levande organisk gemenskap med ”vår första kärlek”, om det vi gör sist och slutligen ska vara behagligt för Herren. Vi får överlämna vårt verk, vad det än må vara, i Herrens händer så att vår möda inte är förgäves.

Om vi däremot struntar i att hålla tron levande, om vi ringaktar gemenskapen med Herren i nådemedlen och i bönen, och tänker att vi nog klarar oss ganska bra ändå utan Herren, då kommer vår låga sakta att tyna bort innan den helt och hållet slocknar. Det finns en risk att det kristna livet successivt dör ut så till den grad att man inte längre identifierar sig som kristen. Den risken är aktuell så fort man förlorat Kristus som sin ”första kärlek”. Från detta kallar sändebrevets författare församlingens ängel till omvändelse med varningsorden om

att Herren en dag kan flytta sin ljusstake från församlingen.

Du och jag får ta dessa varningsord på allvar och med hela Kristi kyrka be om en levande tro på Kristus som världens frälsare. Vi får be om att bli bevarade från otrons missmod och självtillräcklighetens frestelse. Vi får istället påminna oss själva och varandra om att det är på grund av Kristi person och verk, hans kärlek till oss, som vi har anledning att kalla oss kristna. När vi har Kristus som vår första kärlek så kan vi lita på att trons låga hålls brinnande. Vi behöver då inte frukta att Herrens ljusstake ska tas ifrån oss, utan vi får istället lyssna till evangeliets löften om att trons ljus lyser i Kristi lärjungar och i deras gärningarna inför människorna till vår himmelske Faders pris och ära (Matt 5:16).

Niklas Antonsson

Ordförandens spalt

Lettiskt deltagandet i Corpus Christi

Även i sommar har vi givit stöd till ett antal personer från Lettland som deltagit i Corpus Christi. I år har samlingen varit i Finland. Roberts Otomers som tidigare ledde gruppen kunde inte vara med i år vilket gör att vi inte ännu har fått någon rapport från gruppen men kanske det kommer en rapport senare i höst.

Stöd till IFB

Jag berättade i förra numret av vår tidning att bibelöversättningen till ängsmariska som har gjorts av Institutet för Bibelöversättning nu är klar. Det är en översättning som vi har gett stöd till i mer än 20 år. Man har nu firat detta i Joskar Ola i Mariland ett område i Ryssland som ligger väster om Uralbergen. IFB:s ordförande har berättat om firandet i en artikel som vi har fått möjlighet att dela även i vår tidning och som finns att läsa i detta nummer.

Nordisk Östmission kommer att fortsätta stödet till IFB för översättning av Bibeln till ickeryska språk i Ryssland. Att människor skall kunna läsa Bibeln på sitt eget modersmål är en oerhört viktig uppgift för en kristen missionsorganisation. Vi har därför beslutat

stödja översättningen till evenkiska ett språk som talas av folkgruppen evenker som bl.a. bor i Sibirien.

Mission för människor från Iran

Vi har ju gett stöd till Tony under många år i hans arbete via TWR. I våras fick jag reda på att TWR gjort sig av med sin fastighet i Armenien. Därför skulle det inte längre vara möjligt för Tony att missionera på plats för människor från Iran. Men för Tony är det så viktigt att få möta sina landsmän ansikte mot ansikte så han valde att byta missionsorganisation. NÖ vill gärna fortsätta att stödja hans verksamhet på plats och beslutade därför att skicka pengar till denna nya organisation, som heter RUNM (Reaching unreached nation mission).

I juni kom Tony med ett brev där han berättade om de kontakter han haft i år med kristna från Iran. För folket i Iran hade det då varit nedstängning av internet i tre månader och stora svårigheter att kommunicera på andra sätt. Men många var tacksamma över den bibliska undervisning de tidigare fått, det hjälpte dem under dessa svårigheter. Och man hittade andra sätt att kommunicera när internet var nedstängt. På så sätt fick Tony reda på att fler än

åtta personer hade dödats och fler än 600 personer hade blivit arresterade när de deltagit i demonstrationer mot regeringen. Regeringen kräver också att man inte skall delta i husförsamlingar. Många av ledarna för dessa husförsamlingar har tvingats berätta vilka som deltog i gudstjänsterna. Men Tony och hans medarbetare gjorde allt för att uppmuntra dem genom fortsatt bibelundervisning.

Tony blev väldigt uppmuntrad när han fick höra hur många som hade lärt sig 23:e psalmen i Psaltaren och orden ”Herren är min Herde”. Många berättade att deras bön under denna tid hade blivit ”Herre Jesus kom snart”.

Man har också fått kontakt med en grupp från Afghanistan där ett antal personer bekände sig till Kristus som sin frälsare.

Tony berättade att man med hjälp av vårt stöd kunnat genomföra en kurs i Istanbul i sommar och att man planerar att genomföra två konferenser till i år.

För oss i NÖ:s styrelse är det viktigt att fortsätta stödja Tony och hans mission för människor i Iran.

Ukraina

Kontakterna med Ukraina fortsätter som vanligt. Det är så upplyftande

att se hur våra kontakter arbetar i sina församlingar och att NÖ också kan bidra. Bara några dagar innan jag skrev denna artikel fick vi via facebook detta tack från Alexander Gross i Odessaregionen.

Under de senaste veckorna har vi levererat hundratals paket med blöjor och andra hygienprodukter till byar i regionerna Odessa, Vinnytsia och Cherson. Vi tackar uppriktigt Nordisk Östmission (Sverige) och Christuskirche Ulm (Tyskland) för stödet till vårt folk. Tack Gud för enigheten och folkets stöd!

70-årsjubileum

Nordisk Östmission bildades 1956. På liknande sätt som vi 2016 firade att vi fyllde 60 år vill vi i år fira att vi fyller 70 år. Vi har därför planerat en missionsdag den 17 oktober, dit vi har bjudit några av vår viktigaste kontakter. Programmet kan ni se i detta nummer. Det kan bli förändringar men i så fall informerar vi om förändringarna på facebook.

Martin Wihlborg

Översättaren Larissa

Nu finns Bibeln på mari! 1

Stolthet och tacksamhet möter oss i republiken Marij El och dess huvudstad Joskar-Ola. Vi är en liten grupp från IFB:s kontor i Sverige, Finland och Ryssland som rest från Moskva med tåg i 14 timmar för att komma fram. På järnvägsstationen möts vi i det blåsiga nollgradiga vädret av översättningskommittén med fader Nikolai i spetsen.

Republiken Marij El grän-sar bland annat till Tatarstan och Tjuvasjien, där IFB redan översatt Bibeln till respektive nationella språk. Men till skillnad från de turkiska språken tatariska och tjuvasjiska är mari ett finsk-ugriskt språk, besläktat med finska, udmurtiska och komi. Totalt finns drygt en halv miljon marier, varav hälften

bor i Mari El. Språket är uppdelat i ängsmariska och bergsmariska, där ängsmariska är det största och ett av republikens huvudspråk.

På bergsmariska har Nya Testamentet redan översatts och publicerats, medan arbetet med Gamla Testamentet pågår. Den invigning vi rest hit för gäller dock ängsmariskan, som här helt enkelt kallas mari.

Nikolai, vår chaufför, berättar entusiastiskt vilken stor dag som väntar. Han säger att det är svårt att förstå vilken välsignelse från Gud detta är för honom och hans folk. Han betonar också vilken möjlighet till missionsarbete som nu öppnats genom IFB:s arbete. Mitt i livet har han börjat studera till diakon och

strålar av glädje över att få vara en del av invigningen.

Projektet började redan 1992 då IFB startade översättningen av Bibeln till mari. Under 15 års tid översattes Nya Testamentet noggrant från grundtexten och kunde publiceras 2007. Därefter fortsatte arbetet med Gamla Testamentet. Efter NT:s invigning breddades översättningsteamet och den ortodoxa kyrkan anslöt sig officiellt till arbetet. Att översättningen därmed blivit ekumenisk och omfattar en större del av kyrkan är en styrka.

Huvudöversättaren Larissa betonar vikten av att även översätta Gamla Testamentet:

– Mitt folk är animister och dyrkar naturen och offrar till

dess gudar. Därför är Gamla Testamentets berättelser relaterbara och relevanta. De ger den grund och kontext som behövs för att kunna förkunna evangeliet i vår kultur.

Översättningsteamet, som består av fem personer, har mötts tre dagar i veckan för samtal, redigering och granskning. Däremellan har översättaren Larissa och exegeterna fortsatt arbetet med fler verser och kapitel.

Teamet berättar stolt att projektet haft två exegeter, en från Ryssland och en från Finland. Det har gjort att varje ord granskats minutiöst och att ingen kan säga att översättningen dikterats från utlandet. Översättningen har också blivit både tydlig och texttrogen. Flera vittnar om att Bibeln plötsligt blivit begriplig, när de läst mari-bibeln efter att tidigare läst den ryska översättningen.

Invigningsdagen den 28 april börjar i den nybyggda Maria-katedralen vid Malaja Kokshaga-floden i centrala Joskar-Ola. Människor strömmar in. Jag börjar samtala med två kvinnor i nationaldräkter och frågar varför de är där. De berättar upprymt att de hört att Bibeln på deras eget språk nu är klar. De har tidigare inte läst Bibeln, men nu ska de göra det, säger de glatt. När jag berättar att de senare kommer få varsitt exemplar blir de ännu gladare.

Media är på plats och jag intervjuas av lokalradio och en av republikens tidningar. Man undrar varför ett

Institut från Sverige och Finland gjort denna stora insats för marifolket.

Gudstjänsten börjar och en liturgi av sånger, böner och textläsningar böljar fram och tillbaka. Metropoliten Johannes av Joskar-Ola tillsammans med 24 präster ber, välsignar, kysser och lyfter Mari-Bibeln inför Gud och församlingen.

Den andra delen av invigningen hålls i stadens kyrkliga center där samlingssalen är full av gäster och dignitärer. Borgmästaren Evgeny Kuzmin uttrycker sin tacksamhet över att Bibeln nu finns på folkets hjärtesspråk. Metropoliten Johannes tackar IFB och alla som gjort arbetet möjligt. Skådespelare från Mari Els nationalteater läser bibeltexter och en kör sjunger psalmer på mari, klädda i sina vackra folkdräkter.

Från IFB får jag avsluta invigningen med ett tal där jag tackar översättningsteamet för deras fantastiska arbete. Jag betonar också att Bibeln är till för varje människa att läsa och använda. Den är inte översatt för att visas upp på museum, utan för att ge hopp och tro åt alla som vill ta emot.

Hundratals Biblar delas sedan ut när människor tränger sig fram till bordet där de röda böckerna lagts upp. Stolta och glada vandrar unga och gamla ut i snålblåsten med Mari-Bibeln i händerna. Guds Ord på deras eget språk!

Mattias Hallkvist

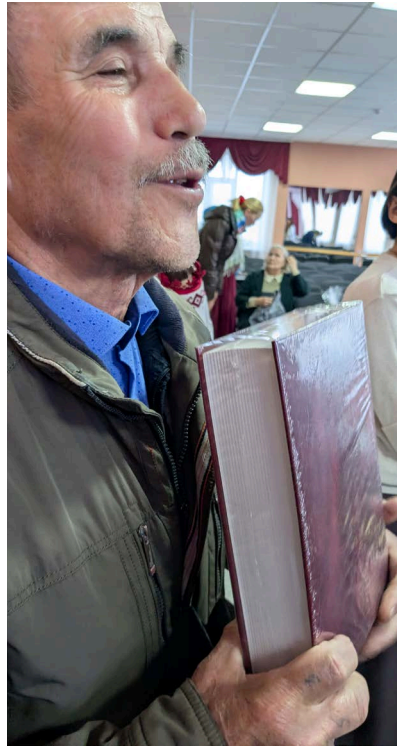
Nu finns Bibeln på mari! 2

Från Joskar-Ola tar vi oss ut till byn Velikopolje. Samlingssalen i kulturhuset fylldes snabbt. När alla sittplatser var upptagna stod människor längst väggarna i lokalen för att kunna följa programmet. Det stora deltagandet gav en tydlig bild av den förväntan som präglade hela byn. Många ville vara med när Bibeln på deras eget språk för första gången presenterades i färdig form.

Redan från början blev det tydligt att firandet upplevdes som en början på något nytt. Bibeln har över-satts och nu ska den läsas, användas

och få en plats i människors vardag. Denna tanke återkom på flera sätt under invigningen. I ett drama som framfördes av tonåringar uppmanades åhörarna att inte lägga Bibeln åt sidan, utan att läsa den och låta den bli en del av vardagen och den personliga relationen till Jesus. De människor vi pratade med berättade om vad det betydde att få läsa Guds ord på sitt eget språk.

En som medverkade med sång, var artisten Ljuba, som delade vittnesbörd av Bibeln. Hon berättade hur starkt berörd hon blivit när hon

för första gången hörde bibelläsningen på mari, hennes modersmål.

Vår översättare Larissa höll en appell om evangeliets betydelse och människans möjlighet att gensvara på Guds Ord och hans kallelse. Efteråt berättade hon att det faktiskt var första gången hon talade inför en så stor publik.

När jag var där slog det mig att vi i Sverige har haft Guds ord på vårt språk i 500 år. Här mötte jag människor som för första gången

tog emot hela Bibeln på sitt hjärtas språk. Det var starkt att få vara med om, och jag kände mig hedrad över att få dela denna speciella stund med dem. Dagen präglades av glädje och engagemang. Det handlade inte bara om ett avslutat översättningsarbete, utan om något som just hade börjat: att Bibeln nu får leva i människors hjärtan, språk och vardag.

Jonas Päivärinta

Holzmengen med sin kyrkoborg och Sydkarpaterna i fonden, foto: förf.

Landet bortom skogen – Transsylvanien och siebenbürgen-sachsarna

För några år sedan berättade Robin Gullbrandsson om kyrkor i Slovakien (NÖ 1/2019). Vi har här bett honom om en artikel om ett annat område i sydöstra Centraleuropa, Transsylvanien eller Siebenbürgen.

Inramat av Karpaterna, i dagens Rumänien, ligger Transsylvanien, ett landskap jag regelbundet berest sedan 2004. Transsylvanien är rikt både till sin natur och historia, men i praktiken okänt för en svensk publik. För mer än tusen år sedan blev Transsylvanien en viktig del av det kristna ungerska kungadömet, en länk i dåtidens järnridå mellan

det katolska och ortodoxa Europa. Medan en stor del av Ungern på 1500-talet föll under osmanerna så överlevde Transsylvanien som ett självständigt furstendöme för att småningom inlemmas i det habsburgska imperiet. I fredssluten efter första världskriget blev landskapet en del av det nya Storrumänien.

Kyrkoborgen i Jakobsdorf är typisk för de befästa sachsiska kyrkorna, foto: förf.

Föga förvånande har Transsylvanien rymt och rymmer många folkgrupper, en av dessa, de tyska siebenbürgen-sachsarna har särskilt intresserat mig. Siebenbürgen är landskapets tyska namn, de sju befästa städerna. Det var denna gamla minoritets befästa medeltidskyrkor som först lockade mig hit. Omgivna av ålderdomliga byar och insomnade vinkullar var det som en bild ur en sagobok. Men under det tjugotal år jag rest runt i trakterna så har jag sett hur den avveckling som redan var i full gång 2004 fortsatt. Efter att i 800 år ha levt och vårdat sin kultur i Transsylvanien har sachsarna efter kommunismens fall till största delen övergett städer och byar för ett liv i Västtyskland. Jag fick uppleva en kultur som idag är en spillra, om än livskraftig i det lilla. Från att ha räknat som flest 240 000 är nu endast cirka 10 000 kvar i Transsylvanien, flertalet är medlemmar i Rumäniens evangelisk-lutherska kyrka, EKR, i praktiken den gamla sachsiska kyrkan plus lite till (som banat-schwabare och en del sachsiskt gifta rumäner).

De första tyska bosättningarna kom på 1100- och 1200-talen, inbjudna av ungerske kungen för att säkra och utveckla Transsylvanien. Det var en gräns mot öster och hotades av diverse hedniska ryttarfolk. De flesta bosättningarna kom från trakter kring Rhendalen och Luxemburg, deras ålderdomliga dialekt för

tänkarna till Nibelungenlied. Efter återkommande inlyssning har jag äntligen börjat förstå ett och annat. Kung András II gav år 1224 sina sachsare långtgående privilegier på den kungliga mark längs södra Karpaterna där de slog sig ner. Som en del av detta var de i princip självstyrande fria bönder och köpmän. "Andreanums" statuter ägde bestånd till skapandet av Österrike-Ungern 1867. Men sachsarna var inte ensamma i Transsylvanien, här fanns ungrare, de ungersktalande szeklerna och rumäner, men de senare hade föga eller inget att säga till om. Vidare kom med tiden också armenier, judar och romer.

De gamla sachsiska städerna och byarna har bevarat mycket av medeltid, renässans och barock. Här känns ännu en centraleuropeisk prägel. Odling, handel och gruvor gjorde sachsarna rika och de investerade sitt överflöd i präktiga kyrkor, först romanska, sedan än större i gotisk stil. På altarna uppsattes kostbara altarskåp, i klass med det bästa i väst. En egenhet som har med transithandeln mellan öst och väst att göra är de anatoliska mattor man ofta ser som väggdekorationer i sachsiska kyrkor. Dessa praktpjäser var skänker från ortens köpmän.

På 1400-talet kom det osmanska väldet att utgöra ett allt större hot. Städernas befästningar uppgraderades och eftersom inte byarna kunde befästas så förvandlas kyrkorna

till borganläggningar, de berömda kyrkoborgarna. De omgavs av ringmurar med försvarstorn och bastioner samt säkra förrådsutrymmen. Här förvarades spannmål, frukt och kött. Innanför murarna kunde boskapen föras i säkerhet. Här fanns brunnar. Även själva kyrkobyggnaden befästes med skyttevåningar och -gallerier, med skott- och kastgluggar. Kyrkoborgen blev ett samhälle i miniatyr. Här skulle befolkningen kunna skydda och försvara sig vid ett överfall. På 1700-talet tappade kyrkoborgarna sin försvarsfunktion, men bevarades ändå pietetsfullt. Fortsatt använde man sina säkra förrådsutrymmen ända in i vår tid. Berömda är de så kallade späcktornen, där gårdarna förvarade sina rökta fläksidor. Varje morgon vid ett bestämt klockslag samlades männen för att skära av dagens fläskranson. Sachsarna var kända för ordning och reda. Mycket i det sachsiska bysamhället skedde kollektivt, liksom hos oss före skiftesreformerna. Varje by var organiserad i olika grannskap där man hjälpte, men också höll ett öga på varandra. De ogifta var organiserade i brödra- och systraskap.

Byarna var dock inte rent sachsiska, där fanns rumänska eller ungerska grannskap, där fanns romska bosättningar utanför hank och stör. Sachsarnas kyrkoborg är sällan den enda kyrkobyggnaden. Där finns som regel en liten ortodox

Interiör av kyrkoborgen i Kirtsch, notera de många skänkta broderierna, foto: förf.

kyrka (nu oftast ersatt av ett dominerande skrytbygge av den rika rumänsk-ortodoxa kyrkan), kanske en liten katolsk, det kan även finnas en grekisk-katolsk. Transsylvanien är än idag en blandning av folk och konfessioner. Den ungersktalande minoriteten är som regel katolsk eller reformert. Sachsarna blev genom sin egen reformator Johannes Honterus lutheraner på 1500-talet. Som en självständig ö i en värld av religionskrig så instiftade Transsylvaniens riksdag 1568 Europas första toleransedikt som skulle möjliggöra en fredlig samexistens (erkända religioner var

Adolf Hedrich, en av de sista sachsarna i Rode, här i traditionell kyrkpäls vid gudstjänst i Kleinlasseln, foto: förf.

den katolska, reformerta, luthersk-evangeliska och den unitariska medan den rumänsk-ortodoxa enbart var tolererad). Detta fungerade också förhållandevis väl. Folkgrupperna i Transsylvanien blandade sig inte med varandra, men respekterade eller åtminstone tolererade varandra. Idag finns flera rumänsk-sachsiska äktenskap,

något otänkbart för hundra år sedan. Rentav innebär detta att en del vuxna konfirmerar sig i den lutherska kyrkan. Gudstjänsterna hålls idag på både tyska och rumänska.

Tack vare kyrkan och de tyska skolorna så lyckades sachsarna i hög grad värna sin särart även under kommunismen. Kollektiviseringen och bestraffningen av sachsarna

Johann Schaas i Reichersdorf var en av de första sachsare jag lärde känna. Han var i många år kyrkans "Kurator" och en gudabenådad ciceron där. Här är mitt sista porträtt av honom våren 2023 kort innan han gick bort. I handen håller han en utmärkelse för sitt engagemang som kyrkoguide. Foto: förf.

efter 1945 satte dock djupa spår. Efter revolutionen 1989 tog flertalet av sachsarna det säkra före det osäkra och övergav sina hem för Tyskland. Från att ha varit en stor minoritet är det idag en mycket liten, även om den har sin betydelse, vilket märks i det att Rumäniens president 2014–2024 var sachsare. Många är nu de byar där det inte längre finns någon sachsare kvar och kyrkobyggnaden står övergiven, prislös åt förfallet, även om en inomkyrklig stiftelse arbetar med att samla medel och hejda förfallet. En handfull kyrkobyggnader kom redan på 1990-talet med på UNESCO:s världsarvslista, de berömda i Birtäl och Deutsch-Weisskirch drar idag busslaster. Men det stora flertalet väntar på bättre tider. Varje år hör jag om något nytt kyrktorn eller -mur som kollapsat när skadorna till slut blivit för många. För mig finns det alltid ett inslag av vemod varje gång jag återvänder till Transsylvanien.

Att gå på gudstjänst i en gammal kyrkobyggnad är alltid en både fascinerande och i hög grad bekant upplevelse. Mycket känns igen från hemma, även kyrkorummens utsmyckningar i bondbarock och orgelmusikens betydelse. Det efterföljande kyrkkaffet med hembakt "Hanklich" stimulerar till intressanta samtal där man får ta del av livsöden och tankar hos de som stannade kvar i Transsylvanien.

Många är det som kan berätta om otaliga vedermödor och sorger till följd av världskriget och framför allt kommunismen. Men mitt i allt detta har jag alltid slagits av strävsamheten hos dessa nu gamla – många har sedan samtalen också dött – män och kvinnor. Arbetsamheten, glädjen i att ha något meningsfullt för händerna och inte minst en förnöjsamhet och förtröstan, ibland rentav en lite kärv humor. Hur ofta hörde jag inte: "Vad skulle jag i Tyskland att göra?", Siebenbürgen förblev trots allt "das süsse Heimat" som jag så ofta sett broderat. Eller som den nuvarande biskopen för EKR (den 36:e i ordningen sedan reformationen), Reinhart Guib en gång sade mig: "I Tyskland lever man bättre, men här lever man skönare".

Robin Gullbrandsson

För den läsare som vill lära känna Transsylvanien och dess sachsare rekommenderas en bok som jag författat tillsammans med en annan svensk transsylvanienresenär, Ulf Irheden. Boken heter "Landet bortom skogen. Det okända Transsylvanien" och gavs ut 2025 på bokförlaget perenn. Den torde vara den första fylligare skildringen av landskapet på svenska. Boken kan beställas från förlaget till f-pris + porto (info@perenn.com) eller köpas i nätboklådor.

Rapport från Moldavien

NÖ har även i år givit ett bidrag till ett bibelseminarium i Moldavien. Detta ordnades i samarbete mellan Norsk Luthersk Lekmannsmisjon och den lutherske pastorn Vladimir Moser. Här kommer en liten rapport till vilken vi har fogat en ordlista från norska till svenska. Tiraspol och Kamenka ligger i den del av östra Moldavien som kallas Transnistrien, medan huvudstaden Chişinău ligger i den västra delen av landet.

Vi var 6 personer fra Fossnes som reiste til Moldova 11-16.juni i år. Helgen 12-14.juni var vi samlet til bibelkurs i Kamenka. På vei fra hovedstaden Chisinau til Kamenka, reiste vi innom Tiraspol hvor seks kvinner fra menigheten der ble med til bibelkurset. Bibeltimene på lørdag ble holdt over 2.Timoteusbrev. Det er vanskelige forhold for den lutherske kirken i Moldova, hvor presten Vladimir ikke får besøkt forsamlingene i Kamenka og Tiraspol. Men for Guds folk er det aldri grunn til mismot, 2Tim2,1+8: «Bli da du, min sønn, sterk ved nåden i Kristus

Jesus! ... Kom Jesus Kristus i hu, han som er oppreist fra de døde, av Davids ætt, etter mitt evangelium.» Paulus var villig til å lide ondt for evangeliets skyld, og han formante Timoteus til å følge etter ham i dette. Også i Moldova og i våre nordiske land trenger vi å lytte til denne formaning og frimodig stå i evangeliets tjeneste i tro og tillit til Kristus. Be for arbeidet, for Vladimir og Natalia Moser, for forsamlingene i Kamenka og Tiraspol, at Herren må drive ut arbeidere til sin høst og at ordet blir tatt imot i tro.

John Peder Samdal

Norsk-svensk ordlista

bibeltime	bibelförklaring, bibelstudium
høst	skörd
i hu	ihåg
lytte	lyssna
menighet	församling
mismot	missmod
Moldova	Moldavien
trenger	behöver
vanskelig	besvårlig, svår

NORDISK ÖSTMISSION

Sergej leder mötena i Kamenka.

Vladimir Moser är med genom nätet

Besök på den gamla kyrkogården i Kamenka

Nordisk Östmission

70
år

Plats: FFG:s lokaler, Ekmansgatan 3 i Göteborg

Tid: Lördagen 17 oktober med start 10:00

Preliminärt program

10:00 Morgonbön

10:10 NÖ:s verksamhet, Ordförande i NÖ

11:00 Ukraina. Biskop i DELKU Pavlo
Sjvarts från Charkiv

12:00 Lunch

13:00 IFB. Institutet för bibelöversättning.
Mattias Hallqvist

14:00 Lettland. Biskop Hans Jönsson
Liepaja

14:45 Avslutningsandakt

Vem har gjort vad under 70 år?

Här kommer några årtal för några aktiva i Nordsisk Östmission sedan 1956. Hos Skatteverket är det fullständiga namnet Nordisk Östmissions göteborgskommitté. Det beror på att det 1956-1978 också fanns en dansk avdelning, Nordisk Østmission.

Ordförande:

Olof Sandén 1956-1970
Kurt Nyström 1970-1981
Bertil Lundberg 1981-1987
Josef Axelsson 1987-1990
Anders Hjalmarsson 1990-1997
Bengt Westholm 1997-2006
Martin Wihlborg 2006-

Ansvarig utgivare (utgivningsbevis 6550):

Hugo Gustafsson 1964-1972 och 1974-2004
Pekka Heikkinen 1973
Bengt Westholm 2004-2016
Simeon Appell 2016-2021
Margareta Eliasson 2021-

Redaktionen har haft fler medlemmar, sådana som också varit t.ex. ordförande eller kassör.

Kassör:

Ludvig Lindqvist 1956-1964
Sigrid Dergård 1964-1988
Erik Granbom 1988-1996
Anders Eliasson 1996-

Gåvoredovisning

APRIL 2026

Gåvor	43.216,00
Gåvor Ukraina	10.000,00
Kollekter	21.638,75
Summa	74.854,75

Kollekter april 2026, till Ukraina

Öxabäck, soppluncher 3000,
Gamla Hjälmseeryd 2050,
Västra Marks förs. 6272.

Kollekter april 2026, utan särskild anmärkning

Örby-Skene 1408:75, Osby evang.
luth missionsförening 888,
Domkyrkopastoratet 6010,
Jörlanda (transporter) 2010.

Begravningar april 2026

Bengt Johansson, Forshälla,
Berit Alfredsson, Bro,
Karl-Artur Axelsson, Håltå,
Birgitta Sundström, Uddevalla.

Hyllningar april 2026

Åke Carnerö, Ljung,
Lennart Nyman, Gävle.

Sykrets april 2026

Slätthög 16000 (till Ukraina).

MAJ 2026

Gåvor	318.150,00
Gåvor Ukraina	11.250,00
Kollekter	25.295,00
Summa	354.695,00

Kollekter maj 2026

Istorps pastorat 1410,
Örgryte pastorat 500+10875,
Paulusgemenskapen i Uppsala 2410,
Kyrkhult 310, Solberga pastorat
(transport) 435, Naum 400+800,
Håltå (transport) 5755.

Kollekter maj 2026, till Ukraina

Naum 1300+1100.

Begravningar maj 2026

Ragnar Alfredsson, Svarteborg,
Gunborg Regell Hilmersson,
Ytterby.

Hyllningar maj 2026

Ulla Norborg-Staxäng, Bäve,
Monica Larsson, Solberga.

JUNI 2026

Gåvor	37.703,00
Gåvor Ukraina	23.100,00
Kollekter	20.842,00
Summa	81.645,00

Kollekter juni 2026

Idala 225, Örgryte pastorat 2890,
Ålekulla 750, Morup 1770,
Kyrkhult 410.

Kollekter juni 2026, till Ukraina

Fridafors 7600, Västra Mark
2962+739+3496.

NORDISK ÖSTMISSION

Begravningar juni 2026

Anita Josefsson, Solberga,
Kerstin Eriksson, Backa,
Sven-Olof Brax, Långedrag,
Torgny Erling, V Frölunda,
Barbro Ottosson Carlsson,
Kållerød, Helga Andersson.

Lars Edvardsson, Fuxerna,
Anna-Lena Martinsson,
Grinnerød, Rosa och Sven Arne
Johansson, Sparsör.

Sykrets juni 2026

Solberga kyrkliga sykets 12000.

Hyllningar juni 2026

Ulla Norborg-Staxäng, Bäve,
Ingrid Weineus, Hisingen,

Övriga upplysningar lämnas av
undertecknad kassör.

Från kassören

Tack för alla gåvor! Man kan skicka pengar till NÖ genom bankgiro-numren **484-5350** eller **598-8209**. NÖ:s swish-nummer är **1234902045**. Vid elektroniska betalningar till våra giron ser vi användarens namn och adress plus meddelande. När det gäller swish-betalningar ser vi bara namn och telefonnummer och meddelande. Gåvor i euro kan skickas till vårt tyska konto **DE77 5901 0066 0006 0306 64**. Internationell betalning i kronor kan skickas till **SE46 8000 0000 0755 3120 7735** (Sparbanken).

Anders Eliasson, anders.eliasson54@outlook.com

Kyrktraktor på Lilla Rågö i Estland. Foto från Patrik Göransson.

Borgar

Vi skickar här ännu ett nummer av vårt missionsblad. Välkommen som läsare! Du kan läsa den sedvanliga betraktelsen, men också en historisk artikel om Transsylvanien och dess kyrkoborgar. Vidare finns det ett reportage om hur Bibeln översatts till ängsmariska och hur Skriften tagits emot av det folk

som talar detta språk. Innehållet i Bibeln är något som den helige Ande borgar för. Ordföranden kommer med sin spalt, och det borgar för att du som gammal läsare känner igen dig, och som ny läsare får något gott att läsa.

Anders Eliasson

Nordisk Östmission har enligt sina stadgar målsättningen "att verka för evangeliets spridande bland i första hand östeuropeiska men i mån av ekonomi och övriga resurser också bland asiatiska folk". Nordisk Östmission deltar också i mån av möjlighet i "materiell hjälpverksamhet bland ovanstående folk".

Tidningen Nordisk Östmission utkommer med fyra nummer per år, i mars, juni, september och december. **Adressändringar och andra registerärenden meddelas kassören!**

Ordförande: Martin Wihlborg, Torsgatan 36, 431 68 Mölndal. Tel. 072-244 33 25, e-post: pmartin.wihlborg@gmail.com

Kassör: Anders Eliasson, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla. Tel. 070-401 55 30.

Ansvarig utgivare: Margareta Eliasson, Ernst Torulfsgatan 17A, 416 43 Göteborg, Tel. 073-218 86 71, e-post: mareliasson@gmail.com

I redaktionen: Margareta Eliasson, Anders Eliasson.

Hemsida: www.nordiskostmission.se

Vid insättning av minst 50:- på **bankgiro 484-5350** (SEB) eller **598-8209** (Sparbanken Alingsås) får Ni vårt missionsblad 4 ggr om året.

ISSN 0345-8571